

Î N C H E I E R E

06 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Iulia Sîrcu

Judecătorii: Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” împotriva Serviciului Vamal al Republicii Moldova și Biroului Vamal Chișinău cu privire la anularea actului de inspecție privind majorarea în vamă a mărfii, obligarea aplicării metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, obligarea efectuării recalculării impozitelor plătite și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 10 decembrie 2015, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, fiind menținută hotărîrea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 24 martie 2015,

c o n s t a t ă :

La data de 03 decembrie 2014, Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a depus în instanța de judecată o cerere către Serviciul Vamal al Republicii Moldova și Biroul Vamal Chișinău solicitînd anularea actului de inspecție privind majorarea în vamă a mărfii, obligarea aplicării metodei determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, obligarea efectuării recalculării impozitelor plătite și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a fost indicat că, la data de 23.09.2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a depus Declarația vamală nr. I 58561 privind importul cărnii de porcine congelată, dezosată, cu valoare declarată în sumă de 346665,30 lei.

La aceeași dată, Biroul Vamal Chișinău a întocmit Actul de inspecție prin care a solicitat prezentarea corespondenței comerciale purtate în vederea încheierii și negocierii prețului, dintre vânzător și cumpărător; copia declarației de export; precum și cataloagele, ofertele de preț (listele de prețuri) ale firmei producătoare/vînzătorului; certificatul de origine, certificatul de calitate eliberat de producător.

La fel a mai fost indicat că, corespondența comercială, cît și copia declarației de export; precum și listele de prețuri ale firmei producătoare/vînzătorului; certificatul de origine, certificatul de calitate eliberat de producător, au fost

prezentate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” la momentul depunerii declarației vamale, fapt care se confirmă prin Pagina documentelor anexate.

Reclamantul în motivarea acțiunii a mai indicat că, necățind la faptul că toate actele care confirmau valoarea bunurilor importate, au fost prezentate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, la data de 24.09.2014, Biroul Vamal Chișinău prin Actul de inspecție a majorat valoarea în vamă a mărfii pînă la 592847,42 lei.

Astfel, în urma majorării în vamă a mărfii, conform procedurii vamale imperative, a fost perfectată altă declarația vamală sub același număr, în care s-a indicat valoarea statică majorată pînă la 592847,42 lei.

La data de 06.10.2014 Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a depus cerere prealabilă atît în adresa Biroului Vamal Chișinău, cît și în adresa Serviciului Vamal din Republica Moldova, prin care a solicitat anularea actului de inspecție prin care a fost majorată valoarea în vamă a mărfii importate.

De la Biroul Vamal Chișinău nu a primit nici un răspuns pînă la ziua depunerii cererii de chemare în judecată, iar de la Serviciul Vamal a primit un răspuns negativ cu nr.2811/13897 din 23.10.2014, necățind la faptul că reclamantul a prezentat la Biroul Vamal Chișinău toate documentele necesare, în conformitate cu prevederile Legii cu privire la tariful vamal, nr.1380 din 20 noiembrie 2007 și Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul RM, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.600 din 14 mai 2002, inclusiv solicitate de către autoritatea vamală și necesare pentru confirmarea valorii în vamă a mărfii importate.

Totodată reclamantul a precizat că, Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” dispunea de toate documentele necesare confirmatoare, valoarea în vamă a mărfii introduse pe teritoriul vamal a fost determinată și declarată în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă, potrivit prevederilor art.10 alin.(2) și art.11 din Legea nominalizată, fiind prezentat contractul de vânzare-cumpărare, scrisoarea de trăsură internațională, factura comercială, declarația de export a vânzătorului din țara de origine, dispoziția de plată, certificatul de origine, certificatul de calitate și multe alte acte, inclusiv corespondența dintre vânzător și cumpărător, price-list-ul, însă Biroul Vamal Chișinău a dispus majorarea valorii în vamă, aplicând metoda de rezervă de determinare a valorii în vamă ai mărfii, conform art.17 din Legea menționată, prezentând Actul de inspecție din 14.09.2014.

Iar în rezultatul acestei majorări, Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a fost impusă să achite neîntemeiat drepturile de import de 282065,04 lei, în loc de 202105,09 lei, achitând nejustificat suma de 79959,95 lei.

Astfel, a solicitat instanței judecătorești, anularea Actului de inspecție al Biroului Vamal Chișinău emis în baza declarației vamale cu nr.158561 din 23.09.2014 prin care i fost dispusă majorarea valorii în vamă a mărfii pînă la suma de 592847,42 lei, a obliga Biroul Vamal Chișinău să aplice metoda determinării valorii în vamă a mărfii în baza valorii tranzacției cu marfa respectivă; obligarea Biroului Vamal Chișinău să efectueze recalcularea impozitelor plătite la perfectarea Declarației vamale nr.158561 din 23.09.2014 și restituirea către Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a impozitului plătit excesiv, în mărime de 79959,95 lei, precum și încasarea de la Biroul Vamal Chișinău a cheltuielilor ie judecată.

Prin hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chişinău, emisă la 24 martie 2015 acţiunea a fost respinsă ca fiind nefondată.

La data de 30 martie 2015, Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a depus cerere de apel, prin care a solicitat admiterea cererii, casarea integrală a hotărîrii Judecătorei Botanica, mun. Chişinău din 24 martie 2015 cu emiterea unei noi hotărîri, prin care acţiunea să fie admisă integral.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 10 decembrie 2015, a fost respins apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, fiind menţinută hotărîrea Judecătorei Botanica, mun. Chişinău din 24 martie 2015.

La adoptarea soluţiei instanţa de apel a invocat că potrivit art.4 al Hotărârii Guvernului RM nr.600 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova din 14.05.2002, declarantul de sine stătător determină valoarea în vamă a mărfurilor introduse conform metodelor de evaluare stabilite de art. 10 al Legii nr.1380-XIII cu privire la tariful vamal din 20.11.1997, iar în baza art. 10 al Hotărârii sus menţionate „declarantul declară organului vamal valoarea în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, completînd de sine stătător toate rubricile declaraţiei privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DW-1 sau DVV-2) în modul stabilit de Serviciul Vamal, cu excepţia rubricilor destinate menţiunilor organului vamal, fapt reglementat în art. 17 din Hotărîrea nr.600 menţionată, fiind responsabil de veridicitatea datelor indicate în declaraţia privind valoarea în vamă şi a documentelor anexate.

Instanţa de apel a reţinut că reieşind din specificul activităţii organului vamal, de asigurare a securităţii economice a statului şi exercitării controlului asupra corectitudinii declarării şi determinării valorii în vamă a mărfurilor, colaboratorul vamal al Biroului Vamal Chişinău, la etapa iniţială de control a declaraţiei vamale şi anume la verificarea documentelor anexate şi a corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii declarată de către „Efect Invest” SRL, a stabilit cu certitudine faptul aplicării incorecte a metodei de determinare a valorii în vamă a mărfii, ca rezultat fiind întocmit actul de inspecţie.

După cum reiese din materialele cauzei, declarantul a stabilit valoarea în vamă a mărfii în baza metodei 1, adică în baza valorii tranzacţiei cu marfa respectivă ori în baza preţului efectiv plătit sau de plătit, astfel, organului vamal i-au fost prezentate unele documente care în viziunea declarantului ar confirma pe deplin valoarea în vamă declarată.

Conform art.8 alin.(1), alin.(3) al Legii nr.1380 cu privire la tariful vamal din 20.11.1997, autoritatea vamală exercită controlul asupra corectitudinii determinării valorii în vamă a mărfii. Astfel, autoritatea vamală este în drept să ia decizii în privinţa corectitudinii ori incorectitudinii valorii în vamă a mărfii anunţate de declarant.

În cazul în care nu există date ce ar confirma corectitudinea determinării valorii în vamă a mărfii anunţate sau în cazul în care există temei de a considera că datele prezentate de declarant (importator) nu sunt veridice (inclusiv sunt sub nivelul valorii lor de producţie) şi/sau nu sunt suficiente, autoritatea vamală este în drept să determine de sine stătător valoarea în vamă a mărfii, aplicând consecutiv una din cele 6 metode prevăzute de prezenta lege.

Potrivit art. 17 pct. 1 al Legii cu privire la tariful vamal care stabileşte, că în cazul în care valoarea în vamă a mărfii nu poate fi determinată prin aplicarea

metodelor specificate la art. 11,12,13,15 și 16, aceasta se determină pe baza datelor disponibile pe teritoriul vamal, prin mijloace rezonabile compatibile cu principiile și dispozițiile generale ale art. VII din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) și ale acordului de punere în aplicare a art. VII din acordul menționat.

Astfel apare necesitatea și rezonabilitatea aplicării metodei a 6 de determinare a valorii în vamă deoarece rezidă din faptul că examinând setul de documente prezentat, organul vamal a concluzionat că documentele prezentate, nu confirmă pe deplin veridicitatea datelor privind valoarea în vamă declarată din motiv că datele prezentate de declarant în special valoarea mărfii, este cu mult diminuată.

În acest context, instanța de apel a remarcat că reclamantul, pentru justificarea valorii declarate, avea posibilitatea, în conformitate cu Regulamentul privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14.05.2002, să prezinte autorității vamale informațiile cu privire la valoarea în vamă a mărfurilor identice sau similare, importate anterior, sau cu privire la prețul lor pe piața internă, ori calculele sau lista de prețuri ale producătorilor.

Iar la determinarea valorii în vamă prin metoda de rezervă specificată la art. 17 al Legii cu privire la tariful vamal nr.1380 din 20.11.1997, drept bază se vor lua, pe cât de posibil, valorile în vamă determinate conform art.11-16, adică primelor 5 metode.

Aplicarea metodei 2 și 3 tranzacții cu marfa identică sau similară a fost imposibilă, deoarece lipsesc astfel de tranzacții, adică (aceeași țară de export, același producător, aceleași caracteristici fizice a mărfurilor, calitate și reputație pe piață) și nici declarantul nu a prezentat astfel de informații.

Metoda 4 (în baza costului unitar) era imposibilă de aplicat, din lipsă de date concrete privind toate elementele necesare pentru determinarea valorii în vamă a mărfii prin metoda costului unitar și nici declarantul nu a prezentat astfel de informație.

Metoda 5 (în baza valorii calculate), de asemenea nu a fost aplicată, deoarece nu sunt prezentate datele de la producător cu privire la costul de producere al mărfii, respectiv în consecutivitate cu prevederile legale a fost aplicată metoda de rezervă, adică 6.

Astfel, potrivit normelor interpretative la unele articole din Legea cu privire la tariful vamal a Republicii Moldova nr.1380 din 20.11.1997, la determinarea valorii în vamă prin metoda 6 drept bază de evaluare se vor lua valorile determinate în vamă (art. 11-16), dar aplicate cu o flexibilitate rezonabilă.

Reieșind din cele expuse mai sus instanța de apel a reținut temeinicia actului de inspecție la declarația vamală nr.3029158561 din 23.09.2014.

Potrivit pct. 19 al Regulamentului privind modul de declarare a valorii în vamă a mărfurilor introduse pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.600 din 14.05.2002, în cazul în care la data perfectării declarației vamale pentru confirmarea valorii în vamă anunțate de declarant, documentele prezentate în momentul vămuirii nu sînt suficiente, se recomandă, în corespundere cu art.7 alin.(2) din Legea cu privire la tariful vamal, solicitarea în scris a prezentării în termenul prevăzut de Codul Vamal a documentelor confirmative, un exemplar al solicitării se va prezenta declarantului, iar al doilea exemplar se va anexa la declarația vamală. Pentru acceptarea valorii în vamă,

documentele solicitate urmează a fi prezentate de declarant în original sau autentificate.

În cazul în care se stabilește necesitatea modificării valorii în vamă anunțate de declarant (inclusiv după prezentarea actelor suplimentare solicitate), modificările valorii în vamă a mărfurilor se reflectă fie în declarația valorii în vamă, fie în rubricile speciale „Mențiunile biroului (postului) vamal” ale tipizatei sau pe versoul ei, consemnându-le sub titlul „Mențiunile biroului (postului) vamal”, iar în actul de inspecție doar faptul modificării acesteia fapt îndeplinit de către colaboratorul vamali.

La 08 februarie 2016 în termen, avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest” a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului se invocă că atât instanța de apel cât și instanța de fond nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Se indică în recurs că de către Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” au fost prezentate absolut toate actele necesare, conform prevederilor p. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 600 din 14 mai 2002, pentru aplicarea metodei nr. 1 de determinare a valorii în vamă a mărfii importate, considerăm că organul vamal nu avea nici un temei legal de a solicita alte acte.

Cu atât mai mult, că pe parcursul examinării dosarului, de către organul vamal nu au fost demonstrate careva divergențe între datele conținute în actele menționate la pct. 13 din Regulament, prezentate de către Societatea cu Răspundere Limitată „Efect Invest” odată cu depunerea declarației vamale. Iar dacă astfel de divergențe nu existau, atunci nici nu putea organul vamal să solicite acte suplimentare.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că, argumentele recurente se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei, iar argumentele invocate în recursul declarat de către avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atât în prima instanță cât și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în

verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe când, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurrate și urmează a fi respinse, or recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

În astfel de circumstanțe, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către avocatul Lilia Dobre în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Efect Invest”, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru